

כמוֹךְ. מְצִיל עָנִי מִחֶזֶק מִמֶּנּוּ, דָּא יִצָּר טוֹב, מִיִּצָּר רַע. בְּגִין דְּיִצָּר הָרַע תִּקְיָף הוּא כְּאַבְנָא. כְּמָה דְכְּתִיב, (יחזקאל לו) וְהִסִּירוּתִי אֶת לֵב הָאָבֶן. וְיִצָּר טוֹב הוּא בְשָׂרָא, דְכְּתִיב, (שם) וְנִתַּתִּי לְכֶם לֵב בְּשָׂר.

הַקְדוּשׁ, שְׁפָתוֹב ה' מִי כְמוֹךְ. מְצִיל עָנִי מִחֶזֶק מִמֶּנּוּ - זֶה יִצָּר טוֹב מִיִּצָּר הָרַע, מִשׁוּם שְׂיִצָּר הָרַע תִּקְיָף הוּא כְּמוֹ אָבֶן, כְּפָתוֹב (יחזקאל לו) וְהִסִּירוּתִי אֶת לֵב הָאָבֶן, וְיִצָּר הַטּוֹב הוּא בְּשָׂר, שְׁפָתוֹב וְנִתַּתִּי לְכֶם לֵב בְּשָׂר.

בֵּא וְרָאָה, יִצָּר הָרַע לְמָה הוּא דוֹמָה? בְּשַׁעָה שְׁהוּא בֵּא לְהַזְדוּג עִם הָאָדָם הוּא כְּמוֹ בְּרִזְל, עַד שְׂמִכְנִיסִים אוֹתוֹ לְאֵשׁ. אַחַר שְׂיִתְחַמֵּם, הַכֵּל חוֹזֵר כְּאֵשׁ.

רְבִי חֲזִיא אָמַר, יִצָּר הָרַע כְּשִׁבְא יִצָּר הָרַע לְהַזְדוּג עִם הָאָדָם, דוֹמָה לְאִישׁ שְׁקָרָב לְפִתַּח וְרוּאָה שְׂאִין מִי שְׂמוּחָה בְּיָדוֹ, נִכְנָס לְבֵית וְנַעֲשֶׂה לוֹ אוֹרַח. רוּאָה שְׂאִין מִי שְׂמוּחָה בְּיָדוֹ, וְלֵךְ לוֹ לְדַרְכּוֹ. פִּינּוֹן שְׂנַכְנָס לְבֵית וְאִין מִי שְׂיִמְחָה בְּיָדוֹ, מִתְמַנֶּה עָלָיו וְנַעֲשֶׂה בַעַל הַבַּיִת, עַד שְׂנַמְצָא שְׁפָל הַבַּיִת עוֹמֵד לְרִשׁוֹתוֹ.

מִמִּי לְמַדְנּוּ? מִפְּרִשְׁת דְּוֹד לְמַדְנּוּ. מַה כְּתוֹב? (שמואל ב יב) וַיִּבֶא הַלֵּךְ לְאִישׁ הָעֵשִׂיר. הַלֵּךְ שְׁקָרָב לְפִתַּח וְלֹא רוּאָה לְהַתְעַכֵּב שָׁם, אֲלֵא לְלַכֵּת לְדַרְכּוֹ. כִּף הוּא יִצָּר הָרַע, כְּמוֹ שְׁקָרָב לְבֵית מִתְקַרֵּב לְאָדָם. מִתְעוֹרֵר עָלָיו בְּחֻטָּא קָטָן, זֶהוּ אוֹרַח עֲרָאִי. רוּאָה שְׂאִין מִי שְׂמוּחָה בְּיָדוֹ, מַה כְּתוֹב? לַעֲשׂוֹת לְאֹרַח הַבָּא לוֹ [אֵלָיו], נַעֲשֶׂה לוֹ אוֹרַח אַכְסֵנְאִי בְּבֵית, מִתְעוֹרֵר עָלָיו בְּחֻטָּא יוֹתֵר, יוֹם אַחַד אוֹ יוֹמִים, כְּאוֹרַח הַזֶּה שְׂמֻשָּׁהִים אוֹתוֹ בְּבֵית יוֹם אַחַד אוֹ יוֹמִים, (בְּגַלְל שְׁהוּא אוֹרַח) פִּינּוֹן שְׂרוּאָה שְׂאִין מִי שְׂמוּחָה בְּיָדוֹ, מַה כְּתוֹב? (שם) וַיַּעַשׂ[ה] לְאִישׁ הַבָּא אֵלָיו, נַעֲשֶׂה בַעַל הַבַּיִת, כְּמוֹ שְׂנַמְצָא (בְּרִאשִׁית מֵב) הָאִישׁ אֲדוּנִי הָאֲרִץ. (רות א) אִישׁ נַעֲמִי. כִּף הוּא יִצָּר הָרַע, נַעֲשֶׂה כְּגַדְד הָאָדָם אִישׁ, בַּעַל הַבַּיִת,

הוּא חֲזִי, יִצָּר הָרַע לְמָה הוּא דוֹמָה. בְּשַׁעֲתָא דְאִתִּי לְאֲזִדְוּגָא בְּבַר נֶשׁ, הוּא כְּפְרִזְלָא, עַד דְּעָאֲלִין לֵיה בְּנוֹרָא. בְּתַר דִּיתְחַמֵּם אֶתְהַדֵּר כְּלָא כְּנוֹרָא.

רְבִי חֲזִיא אָמַר, יִצָּר הָרַע כְּדֵּא אִתִּי לְאֲזִדְוּגָא בֵּיה לְבַר נֶשׁ, דְּמִי לְבַר נֶשׁ דְּקָרִיב לְפִתַּח, וְחֲמִי דְלָא אִית מָאן דְּמַחִי בִּידֵיה. עָאֵל לְבֵיתָא, וְאֶתְעַבִּיד לֵיה אֹרַח. חֲמָא דְלָא אִית מָאן דְּמַחִי בִּידֵיה, וְיִיזִיל לֵיה לְאֹרַחֵיה. פִּינּוֹן דְּעִיל לְבֵיתָא, וְלָא אִית דְּיִמְחִי בִּידֵיה, אֶתְמַנָּא עָלֵיה וְאֶתְעַבִּיד מְאָרִיָּה דְּבֵיתָא (ד' ר"ס"ח

ו"א) עַד דְּיִשְׁתַּכַּח דְּכָל בֵּיתָא קָאִים בְּרִשׁוֹתֵיה. מָאן אוֹלִיפְנָא. מִפְּרִשְׁתָּא דְּדוֹד אוֹלִיפְנָא. מַה כְּתִיב, (שמואל ב יב) וַיִּבֶא הַלֵּךְ לְאִישׁ הָעֵשִׂיר, הַלֵּךְ דְּקָרִיב לְפִתַּח, וְלָא בְּעִי לְאֶתְעַכְבָּא תַמָּן, אֲלֵא לְמַהֵךְ לְאֹרַחֵיה. כִּף הוּא יִצָּר הָרַע, כְּמָה דְּמִקְרָב לְבֵיתָא, מִתְקַרֵּב גַּבֵּי דְבַר נֶשׁ, אֶתְעַר עָלֵיה בְּחוּבָא זְעִיר, דָּא הוּא אוֹרַח עֲרָאִי. חֲמִי דְלִית דְּמַחִי בִּידֵיה, מַה כְּתִיב, לַעֲשׂוֹת לְאוֹרַח הַבָּא אֵלָיו, אֶתְעַבִּיד לֵיה אוֹרַח אַכְסֵנְאִי בְּבֵיתָא, אֶתְעַר עָלֵיה בְּחוּבֵי יַתִּיר, יוֹמָא חַד, אוֹ תְרִין יוֹמִין, כְּהֵאִי אוֹרַח דְּשָׂרָאן לֵיה בְּבֵיתָא, יוֹמָא חָדָא, אוֹ שְׁתֵּי יוֹמִין, (בְּגִין דְּאִיהוּ אוֹרַח) פִּינּוֹן דְּחֲמִי דְלִית מָאן דְּמַחִי בִּידֵיה, מַה כְּתִיב, (שם) וַיַּעַשׂ לְאִישׁ הַבָּא אֵלָיו, אֶתְעַבִּיד מְאָרִי דְּבֵיתָא, כְּמָה דְאֶתְ אָמַר (בְּרִאשִׁית מֵב) הָאִישׁ אֲדוּנִי הָאֲרִץ. (רות א) אִישׁ נַעֲמִי. כִּף הוּא יִצָּר הָרַע, אֶתְעַבִּיד לְקַבְלֵיה דְּבַר נֶשׁ,